

מסביר מדוע ישנם תלמידי חכמים עניים למרות שהם מעוררים שפע המזון למלכות

אֲשֶׁתֶּכֶח דִּתְלַמִּידֵי חֲכָמִים מִתְעַרֵי מְזוֹנָא לְעֶלְמָא וְיִשְׁלָמָא ונמצא שהתלמידי חכמים הם המעוררים את שפע המזון

לעולם להמשיכו מז"א דרך המלכות וגם את היסוד הנקרא שלום הם מעוררים. **אִי לְכָל בְּנֵי עֶלְמָא מִתְעַרֵי מְזוֹנָא, לֹוּן אַמַּאי לָא מִתְעַרֵי** ואם כן אם לכל העולם הם מעוררים את השפע של המזון לעצמם למה אינם מעוררים השפע.

אֶלָּא תְלַמִּיד חָכָם הוּא אֵילָנָא דְחַיֵי מְכֹּשׁ אלא הסיבה לכך היא כיון שתלמיד חכם הוא ממש בחינת עץ החיים שהוא סוד ז"א. **וְאֵילָנָא דְחַיֵי לָא**

מִתְזוֹן אֶלָּא מִן הָעוֹלָם הַבָּא וז"א אינו ניזון אלא מהבינה הנקראת עולם הבא. **וְהָעוֹלָם הַבָּא לָא אֲשֶׁתֶּכֶח בְּהַאי עֶלְמָא אֶלָּא לְבַתָּר דְּעָאֵל לְהָהוּא עֶלְמָא** והבינה אינה נמצאת בעולם הזה אלא כאשר התלמיד

חכם יוצא מהעולם הזה ובא לעולם העליון, **בְּדִין אֲתוֹן בֵּיהּ וְאֲתִנְטְעוּ שְׂרָשׁוּי עֲלֵיהּ** אז הוא ניזון מהבינה ושרשי נשמתו נטועים בה. **הַשְּׂתָא**

אֲכִילֵי מַאיבָא דְאֵילָנָא דְחַיֵי אבל עתה כשהוא בעולם הזה הוא אוכל מפירות אילן החיים. **וּמַאן אֵיהוּ** ומה הוא פירות אילן החיים, **הָהוּא אֲתָר**

דְּאֲשֶׁתֶּכֶח לְגַבֵי מִסְכְּנָא וְאֵיהוּ אֲקָרֵי הוא המקום הנמצא אצל העניים להשפיע אליהם והיינו מהמלכות שהיא פרי התפארת ונקראת (בְּרַאשִׁית ג') **פְּרֵי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַגֶּן. וְעַל דָּא אֲכִילֵי מִהָהוּא פְּרֵי בְּהַאי**

עֲלָמָא ולכן כיון שהם אוכלים מאותו פרי הם אוכלים בצמצום כי הוא שפע של העניים.

תלמידי החכמים יזכו בעולם הבא לעלות עד החכמה

וְעַל דָּא תִּינָנְן, ועל זה ששנינו שהתלמידי חכמים **הֵם נְזוּנִין בְּזָרוּעַ**.

מַאי בְּזָרוּעַ מהו בזרוע, **דָּא גְבוּרָה**. היא סוד הגבורה דמלכות

וְאֲנוּן זְמִינִין לְעוֹלָם הַבָּא אבל הם מזומנים לעולם הבא. **דְּמִזוּנָא**

דְּעוֹלָם הַבָּא, לֹא אִיהִי בְּהֵאֵי עֲלָמָא אֱלָא עֲמִצּוּמָא

וְעִירָא דְחִילָא דִּילִיָּה דְאִשְׁתַּכַּח בְּמַתִּיקוּ דְאִזְרִייתָא.

ומזון העולם הבא אינו בעולם הזה אלא בצמצום קטן וכוחו הוא הנמצא במתיקות התורה,

וְדָא טַעְמֵי עַל הַהוּא אֵיבָא דְאִלְנָא תַתְּאָה ואת זה טועמים

הצדיקים יותר בתוספת על מה שטועמים ממזון המלכות **וְדָא חִירוּ דְתַלְמִידֵי**

חֲכָמִים וּמִזוּנָא עֲלָאָה דִּילְהוֹן וזהו שמחת התלמידי חכמים ומזון העליון

שלהם. **כִּיּוֹן דִּיעֲבֵרוּן מֵהֵאֵי עֲלָמָא, כַּמָּה נַחֲלִין עֲלָאִין**

דְּעוֹלָם הַבָּא סַחְרָן לְדוּכְתִּיָּהוּ כיון שהם עוברים מהעולם ומסתלקים

למעלה כמה נחלים עליונים של עולם הבא הנמשך מהבינה טובבים את מקומם,

וְיִשְׁתַּרְשׁוּן בֵּיהּ וְיִסְתַּלְקוּן לְעִילָא לְעִילָא והם ישתרשו בבינה

ויעלו עוד למעלה למעלה בחכמה. **כַּמָּה דְאֵתָא אָמַר** כמו שכתוב (ישעיה ס"ד)

עֵינַי לֹא רָאִיתָהּ את השכר של הצדיקים העולים עד החכמה **אֱלֹהִים**

זוֹלָתֶךָ זולת הבינה הנקראת אלהים חיים **יַעֲשֶׂה לְמַחְבֵּה לּוֹ.**

הצדיקים מתאוים למזון העולם הבא

מַאי יַעֲשֶׂה, מיהו שיעשה **דָּא יוֹבְלָא**. הַהוּא דְאֶקְרִי הָעוֹלָם
הַבָּא זוהי הבינה שהיא בחינת יובל ועולם הבא. לְמַחֲכָה לוֹ וְדַאי
לא לו שודאי מחכים לו ולא למזון גשמי, **דְּלֵא בַעֲיִין מְזוֹנָא לְעֵלְמָא דָּא**,
עַד דְּאֶתְאֵן (ס"א דְאֶתְאֵן) לְמְזוֹנָא דִּילְהוֹן כי אינם מתאווים למזון העולם
זהו עד שיתקנו את המזון שלהם. **וּמַאי מְזוֹנָא דִּילְהוֹן**, הָעוֹלָם הַבָּא
ומה הוא המזון שלהם זהו העולם הבא ששם הם משיגים אותו והולכים מחיל אל חיל.
וְעַל דָּא זְכָאֵן בְּכֻלָּא ועל כן אשריהם בכל העניינים. **דְּעֵלְיִיהוּ כְּתִיב**
שעליהם כתוב **עֵין לֹא רִאֲתָה אֱלֹהִים וְגו'**: (עד כאן מההשמטות).

רעיא מהימנא

מצוה לעבוד בעבד כנעני לעולם

וְהַתְנַחֲלֶתֶם אוֹתָם לְבְנֵיכֶם אחריתם לרשת אחוזה **וְגו'**, (ויקרא כה)
לְעוֹלָם בְּהֶם תַּעֲבֹדוּ וְגו'. **פְּקוּדָא דָּא**
לְעֵבֹד בְּעֶבֶד כְּנַעֲנִי, דְּכְתִיב, **לְעוֹלָם בְּהֶם תַּעֲבֹדוּ** מצוה
זו לעבוד בעבד כנעני לעולם ואפילו ביובל אינו יוצא **וְאִינוּן מְסֻטְרָא דְחָם**
דְּגִלֵי עָרִיין דְּאֶתְמַר עֲלֵיהּ ואלו העבדים הם מצד חם שגילה ערות אביו
שנאמר עליו (בראשית ט) **אָרוּר כְּנַעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאָחִיו**.
אִמַּאי עֶבֶד עֲבָדִים ולמה נאמר עבד עבדים ולא נאמר עבד יהיה לאחיו.

אֵלָא עֶבֶד לְהֵוּא עֶבֶד עוֹלָם, דְּאִיהוּ עוֹלְמוֹ שְׁל יוֹבֵל.

אלא הביאור הוא שהוא עבד לאותו עבד עולם שהוא עולמו של יובל כי בחינת נשמתו היא

מהקליפות הסמוכות לעולם הבריאה ששם המלאך מט"ט הנקרא עבד **וְאִי תִימָא**

דְּהָא אַחוּה דְּשֵׁם וַיִּפֶּת הָוָה, אִמְאִי לָא הָוָה הִכִּי

כְּוֹתִייהוּ ואם תקשה איך יצא חם מהקליפות והרי היה אחיהם של שם ויפת ולמה

לא יצא כמותם. **וְהִכִּי מְזַרְעָא דְּחָם הָוָה אֱלִיעֶזֶר עֶבֶד**

דְּאַבְרָהָם, אִמְאִי לָא הָוָה כְּוֹתִייהוּ ועוד יש להקשות הרי אליעזר עבד

אברהם היה מזרעו של חם ולמה לא יצא רשע כמו חם **דְּנִפְק צְדִיק וְקוֹדֶשָׁא**

בְּרִיךְ הוּא אוֹדִי בְּבְרֻכְתִּיהוּ, פֶּד בְּרִיךְ לִיָּה לְבָן שהרי הוא

יצא צדיק וכשאמר לו לבן "בא ברוך השם" הקב"ה הסכים על זה ונהפך מארור לברוך ואיך

יתכן שיצא ברוך מהקליפות.

גולל אור מפני חושך אליעזר עבד אברהם וחושך מפני אור ישמעאל ועשיו

אֵלָא וְדָאִי הָכָא בְּרִזָּא דְּגִלְגּוּלָא אלא ודאי כאן ענין זה מדבר בסוד

הגלגול [עא], **גִּלְגּוּל אֹר מִפְּנֵי חוֹשֶׁךְ** והקב"ה מגלגל את הנשמה

אור הרשב"י

והרש"י, וכמו שהוא הרש"י וקלקל בסוד נשים
חיצוניות סוד נשג"ז דהיינו אשת זנונים
ובנותיה הטמאות נתגלגל בהם ובא בסוד עבד
ובעת רשעו נאמר לו עבד עבדים יהיה לאחיו
היינו שם והוא אברהם אבינו שנתגלגל ויצא
מתרח ונמצא שאליעזר שהוא זרעו של חם הוא

[עב] ורוצה לומר שאל תחשוב שחם היה רשע
מתחילתו ובסוד הקליפה נולד אלא היה בסוד
נשמה קדושה כאחיו וגם אליעזר עבד אברהם
לא היה בסוד העבדים אלא נשמה קדושה ורק
לסיבת העוון נתגלגל לשם והיינו סוד חם שהיה
אור בתחילה ונתערב בחושך וקלקל בעריות

הלימוד היומני